

„Na gorah“. Roman. P. J. Meljníkova, ki se je skoraj štiri leta tiskal v „Ruskem Věstniku“, izšel je sedaj posebej v 4 zvezkih v knjigarni M. Volfa v Peterburgu. — Pavel Ivanovič Meljníkov (Andrej Pečerskij), jeden prvih romanopiscev, odlikuje se v svojih spisih posebno s temeljitim poznanjem in natančnim, umetno izvedenim opisavanjem ruskega narodnega življenja, katero je glavni predmet vseh njegovih proizvodov. Tudi v opisavanji prirode je on mojster in predstavlja večkrat tako dovršene slike, kakeršne nahajaš jedino le pri Turgenjevu. Razen omenjenega dela znamenit je posebno njegov roman: „V lésah“, kateri prav za prav po jedinstvu ideje in po predmetu sestavlja z onim jedno celoto.

Spomenik Gogolju postavili bodo v Něžini v liceji, kjer se je odgojeval Gogolj in dokončal učenje v 1828. l. Spomenik, poltretji seženj visok, obstojí iz bronastega doprsnega kipa in stojalo iz sivega marmora, na katerem je zgoraj, prav pod kipom, z velikimi črkami izdolbeno ime „Gogolj“ in v sredi vdelana bronasta plošča, na katerej bode izrezan imenik vseh del slavnega pisatelja.

R.

Iz Prage se nam poroča, da poleg g. Jos. Penížka Preširna na česki jezik prelaga tudi g. Jan Hudec. Za poskušnjo se nam pošilja ta pesen:

Nezakonná matka.

K čemu jsi přišlo v chudý ten svět,
Děcko drahé, jak blaha květ,
K čemu nuzně, chudičce
Ubohé dívce, matičce?

Otec mne trýznil, slovy klel
A matce pláč se žalostí chvěl;
Maji mne více nepoznali
Cizi jen prstem ukázali.

On, který sám byl mily můj,
On, který pravý otec tvůj,
Odešel od nás, Bůh ví kam,
Stud jenom svůj tu nechal nám.

K čemu jsi přišlo v chudý ten svět,
Děcko drahé, jak blaha květ;
Vradost' — či v bídu jedinou? —
Ne — s tebou žaly mné přeminou!

Ten, který ptáky své pod nebem zná,
Uděliž léta ti radostná!
A jsi-li blaho mé, neb krutý žal,
Modlím se k Tómu, jenž mi tě přál.

G. Jos. Penížek, znani prelagatelj Preširnovih pesnij na česki jezik, o katerem je govoril naš dopis iz Prage v zadnjem listu, pošilja nam k temu dopisu popravek, iz katerega priobčujemo naslednje stavke: „Vaš g. dopisnik podtika mi,

da sem o prvem pesniku slovenskem govoril tako frivolno, da ga je „jeza grabila“. Da se opravičim od tega očitaja, omenjam, da sem o Preširnu prednašal to, kar sem v 3. in 4. sešitku letošnjih „Kvêtov“ o njem priobčil, podavaje samo več vzgledov njega pesnij, nego je bilo v časopisu možno, in da bi tudi redakcija najlepšega časopisa českega mojega članka ne bila sprejela, ko bi bilo v njem kaj frivolnega. Naopak pisal sem o privatnem življenji pesnikovem, kakor je vidno na 429. in 430. str. letošnjih „Kvêtov“ z največjim poštovanjem. S kratka, ne morem se ničesar domišljati, kar bi se moglo Vašemu g. poročevalcu frivolno zdeti, razen da sem govoril o „materi otrók Preširnovih“, kar je vendar najblažji euphemismus.

Vaš poročevalec Vam je tudi pisal, da sem trdil o ljubezni Preširnovelj, da je postala v glavah literarnih historikov slovenskih. A jaz sem govoril ravno naopako, kakor se čita na 310. str. „Kvêtov“ :

„Nemožno mi je soglaševati z nekaterimi literarnimi historiki slovenskimi, kateri pravijo, da Preširen izvoljene deklice svoje ni ljubil, da je ljubezen njegova izmišljena, da je nikdar čutil ni, da je devico izvolil samo za kraljico svojih pesnij, a ne za vladarico svojega srca — nemožno mi je soglaševati zategadelj, ker o nikomer ne morem misliti, da bi mogel zlagati take pesni, kakor jih je Preširen, a da bi sam ljubezni ne čutil, ker óni ogenj, óno hrepenenje in óna otožnost v ljubovnih pesnih njegovih nikakor ne more biti izmišljena in ponarejena. S kratka, nemožno je reči o Preširnu, kar je bilo jedenpot povedano o nemškem pesniku, s katerim se začenja nova doba v literaturi: er schrieb gefühle nieder, von denen sein herz nichts wusste.“

Priobčujé ta popravek, obžalujemo, da je vrlega g. Penižka, kakor smo se prepričali sami iz njegovega članka v „Kvêtih“, naš dopisnik nehote užalil ter se nádejemo, da ga to ne bode zadrževalo svoje rojake i na dalje seznanjevati s prvim pesnikom našim.

Urednikova listnica. Prof. S. R. v K. v D. Srčna hvala za poslano prezanimljivo razpravo „Celokupnost slovenskih dežel od VII. do XIII. stoletja“. Na vrsto pride, kadar nam poidejo Jesenkovi „Zemeljski potresi“. Tudi „Pripovedi o slov. jezerih“ se natisnejo, kadar najdem dotični citat o neveljskem jezeru. Pošlji še nekoliko narodnih pesnij, ker se mi ne zdi primerno z jedno samo začenjati. Več pismeno, kadar dojdeš na počitnice. — Prof. J. Š. na D. Lepa hvala! Razprava se natisne, kadar v listu nekoliko duška dobimo. — Prof. Fr. Kof. v S. pri Ž. Presrečna hvala, da ste tako hitro izpolnili svojo obljubo. Izvrstno razpravo „Slovenci za Karola Velikega“ priobčimo gotovo, kadarkoli utegnemo. — G. L. M. na G. Poslane pesni bi morebiti bolje ugajale „Vrteu“; mi jih ne moremo porabiti. — G. L. B. v C. Hvala za dobri nauk. A vsake malosti ne moremo popravljati. Kar se tiče naglasa, so naši pesniki drugačnih mislij. — G. Iv. V. *Kovčič* kapl. na S. Poslana pesen je pač zanimljiva, a Preširnova ne more biti; najbrž je Županova. — G. J. C. v Lj. Poslana pesen je res, kakor sami pravite, „prvi slabotni poskus“. — G.—kl— Razprave o Pohorji še nismo utegnili na tanko